

GRUNDNOTAT

26. marts 2009
J.nr. 2504/1224-0002

Side 1/6

Grundnotat om forslag fra EU-kommissionen om to direktiver der implementerer direktiv 92/75/EF med hensyn til at fastlægge energimærkningskrav til vaskemaskiner hhv. opvaskemaskiner

KOM nr. (foreligger ikke), af [dato]

1. Resumé

Kommissionen har d. 24. marts fremsendt to forslag til direktiver om energimærkning af hhv. Vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Forslagene er et led i udmøntningen af rammedirektivet for energimærkning. Forslagene forventes sat til afstemning d. 30. marts 2009 i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol. Forslagene fastsætter en energimærkningsskala for vaskemaskiner hhv. opvaskemaskiner. Forslagene vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser, som følge af at forbrugerne nemt kan vurdere energiforbruget for konkurrerende apparater og derfor kan medtage det som en parameter ved køb af et nyt apparat. Forslagene vurderes ikke at berøre statsfinanserne, de vurderes at have en lille positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er positiv overfor Kommissionens forslag om at energimærke vaskemaskiner og opvaskemaskiner, men finder ikke, at det foreslåede layout for energimærket er nemt at kommunikere til forbrugerne. Regeringen finder det yderst vigtigt at der efter en kort årrække foretages en vurdering af hvilken effekt mærkets layout har på forbrugernes valg af produkter og at dette præciseres i forslaget revisionsklausul.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har d. 24. marts fremsendt to forslag til direktiver om energimærkning af hhv. Vaskemaskiner og opvaskemaskiner, som markedsføres for første gang på det indre marked.

Forslagene skal ses i lyset af Kommissionens forslag KOM (2008) 778 af 19. november 2008 til omarbejdning af direktiv 92/75/1992 om angivelse af husholdningsapparaters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger.

Forslagene til direktiv fastsætter energimærkningsskalaer for vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Samtidig med dette forslag har Kommissionen fremsat forslag til forordninger om eco-designkrav til samme produktgrupper. Der er udarbejdet et særskilt grundnotat for forordningerne om eco-design for vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Da der

på mange punkter er sammenfald mellem energimærkningskrav og eco-designkrav vil der blive henvist til grundnotaterne for eco-design for produkterne i nedenstående punkter, hvor det er relevant.

Forslagene forventes at blive sat til afstemning d. 30. marts 2009

3. Hjemmelsgrundlag

Direktiverne har hjemmel i Rådets direktiv 92/75/EF af 22. september 1992 om angivelse af husholdningsapparaters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede vareoplysninger.

Forslagene behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varenes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslagene omfatter vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Der henvises til grundnotaterne for eco-designkrav for disse for yderligere definition.

Generelle krav

Forslagene fastsætter krav om at leverandøren frit skal levere et energimærke samt levere et datablad sammen med det produkt, der markedsføres. Der stilles krav til mærkets udformning og indhold samt til indholdet i databladet. Desuden stilles der krav til leverandøren om, at han på forespørgsel fra myndighederne skal kunne forevise dokumentation for produktet.

Ligeledes fastsættes der krav til, at forhandleren skal sikre at apparatet som udstilles på salgsstedet skal bære det pågældende mærke. Såfremt køber ikke kan forvente at se apparatet udstillet, skal forhandleren via postordrekatalog, annonce, via internet el. lign. give oplysninger svarende til oplysningerne på energimærket.

Yderligere stilles der krav til testmetode og verifikationsprocedure. Der tillades en tolerance på 10 pct. ved testproceduren for energieffektivitet.

Endelig foreslås det, at direktiverne i lyset af den teknologiske udvikling revideres senest 5 år efter ikrafttrædelsen. Dog for layoutet af mærkerne sker revisionen efter tre år.

Energieffektivitet

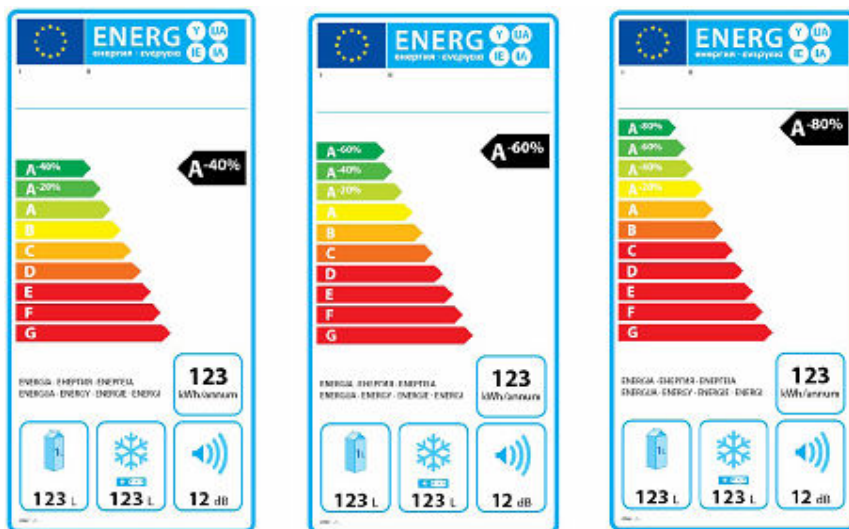
Forslagene fastsætter energiklasser for hhv. vaskemaskiner og opvaskemaskiner, og fastlægger samtidig betingelserne for et dynamisk energimærke. Energiklasserne udregnes efter et energieffektivitetsindeks, hvor indekset refererer til et standardapparat, som svarer til et apparat der opfylder trin ét i eco-designkravene.

For vaskemaskiner: Forslaget indeholder to trin, som træder i kraft hhv. 1. januar 2011 og 1. oktober 2013.

For opvaskemaskiner: Forslaget indeholder to trin, som træder i kraft hhv. 1. januar 2011 og 1. oktober 2012.

For hvert trin indføres en ny og bedre energieffektivitetsklasse, som producenterne kan anvende såfremt deres produkt ligger indenfor det interval klassen angiver. Såfremt et apparat kan opfylde kravene i en energiklasse, som er forudbestemt til først at træde i kraft på et senere tidspunkt, kan producenten anvende det energimærke, der angiver den bedre klasse, allerede ved introduktion af det nye apparat på markedet.

Energimærket er udformet som det eksisterende A-G mærke (energipilene), som allerede anvendes på husholdningsapparater i dag. For hvert trin tilføjes en ny klasse ovenpå klasse A. De nye klasser benævnes A-10%, A-20%, og A-30% osv. (læses: A minus 10 pct., A minus 20 pct. osv). I takt med at der introduceres nye trin vil farverne på pilene til venstre automatisk flyttes opad. Således vil den bedste energiklasse altid være mørkest grøn.

De eksisterende direktiver gælder frem til januar 2011. I perioden fra januar 2010 til januar 2011 vil det være muligt at markedsføre apparater enten med det gamle layout eller det nye layout.

Energimærket er "sprog-neutralt", således at leverandøren kan vælge kun at bruge et mærke, uden omkostninger for oversættelse til nationalt sprog.

6. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

De danske regler for energimærkning af *vaskemaskiner* er fastlagt i bekendtgørelse nr. 318 af 7. maj 2002 om energimærkning og oplysningspligt vedrørende vaskemaskiner til husholdningsbrug. Denne bekendtgørelse er en udmøntning af Kommissionens direktiv Kommissionens direktiv 95/12/EF af 23. maj 1995, gennemførelsesdirektiv for energimærkning af vaskemaskiner.

De danske regler for energimærkning af *opvaskemaskiner* er fastlagt i bekendtgørelse nr. 812 af 22. august 2005 om energimærkning og oplysningspligt vedrørende opvaskemaskiner til husholdningsbrug. Denne bekendtgørelse er en udmøntning af Kommissionens direktiv Kommissionens direktiv 97/17/EF af 16. april 1997, gennemførelsesdirektiv for energimærkning af opvaskemaskiner.

Forslagene vil ophæve de eksisterende direktiver og dermed de danske regler.

Kommissionen har fremsat nærværende forslag som forslag til *direktiver* om energimærkning af hhv. vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Ifølge det forslag til omarbejdning af Energimærkningsdirektivet, som forventes at blive behandlet senere på foråret i Ministerrådet, lægges der op til, at gennemførelsesforanstaltningerne for de enkelte produktgrupper fremover skal fremsættes som forordninger eller beslutninger, som i modsætning til direktiver er direkte gældende i de enkelte medlemslande og derfor ikke skal implementeres i national lovgivning. Såfremt dette ikke kommer til at gælde for nærværende forslag, vil det betyde at forslaget skal implementeres i dansk lovgivning. Implementeringsfristen er et år fra direktivets ikrafttræden.

7. Forslagenes konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslagene vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Da vaskemaskiner og opvaskemaskiner allerede er omfattet af energimærkningsordningen vil omkostningerne blive dækket inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer. Det må dog forventes at introduktion af det nye layout vil medføre initiale omkostninger til en generel informations- og oplysningskampagne for energimærkningsordningen på 3-5 mio. kr. Udgifterne er ikke specifikke for disse produktgrupper alene. Finansiering af denne aktivitet vil blive forhandlet mellem Finansministeriet og Klima- og Energiministeriet.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De administrative konsekvenser for erhvervslivet vil i høj grad være sammenfaldende med konsekvenserne af forslaget til eco-designkrav. Der henvises derfor til grundnotatet for dette forslag.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene forventes som sådan ikke at have samfundsmæssige konsekvenser. Forslagene stiller krav om energimærkning, som har til formål at vejlede forbrugerne om energiforbruget for konkurrerende produkter, således at et lavt energiforbrug kan indgå som en parameter ved køb af vaskemaskiner og opvaskemaskiner. Samtidig fungerer energimærkningen som en konkurrenceparameter for producenterne, der er med til at fremme udviklingen af produkter med lavt energiforbrug. Hvis layoutet får en udformning der er uigennemskueligt og ikke giver et klar budskab til forbrugeren, kan det få betydning for forbrugernes valg af energieffektive produkter.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Der er i grundnotaterne for eco-design for vaske- og opvaskemaskiner estimeret en samlet energibesparelse på 152 GWh/år fra 2020, svarende til 16 pct. af det nuværende elforbrug til vaske- og opvaskemaskiner i forhold til hvis der ikke blev sat eco-designkrav. Hvor store besparelser der kan opnås herudover med energimærkningen vil afhænge af den teknologiske udvikling og forbrugernes præferencer og prioriteter. Det er derfor ikke muligt at kvantificere disse besparelser. Imidlertid viser erfaringer fra hvidevarebranchen at energimærkningen har haft stor indflydelse på udvikling af energieffektive apparater.

8. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring på grund af den meget sene fremsættelse.

9. Regeringens holdning

Regeringen er generelt positiv overfor, at Kommissionen foreslår en revision af de eksisterende energimærker for vaske- og opvaskemaskiner således at mærkerne bliver mere dynamiske.

Danmark har i forhandlingerne gennem det sidste år ført en linje, hvor den eksisterende A-G-skala bliver opretholdt, men med tilføjelsen af en løbende reskalering som et nyt element for at gøre mærkerne mere dynamiske. Kommissionens forslag imødekommer ikke dette.

De foreliggende forslag indeholder de elementer af dynamik som Danmark har ønsket, men layoutet er vanskeligt at kommunikere og vil kræve en del information og kampagner i en overgangsperiode. Regeringen finder det yderst vigtigt at der efter en kort årrække foretages en vurdering af hvilken effekt mærkets layout har på forbrugernes valg af produkter. Dette bør præciseres i den revisionsklausul, der lægger op til en revision tre år efter ikrafttrædelsen. Såfremt det viser sig at layoutet ikke har haft den forventede effekt på forbrugernes adfærd bør Kommissionen gennemføre de nødvendige foranstaltninger til at opnå dette.

Regeringen ønsker at den kommende ordning medfører en større spredning af produkterne over energiklasserne i A-G skalaen, og finder derfor en indledende reskalering hensigtsmæssig.

De tilladte tolerancer ved måling af energiforbruget i aktiv tilstand er sænket til 10 pct. mod de nuværende tolerancer, som ligger på 15 pct. De lavere værdier skyldes mere præcise produktionsformer og testmetoder, som giver en lavere fejlmargen. Regeringen støtter, at tolerancerne holdes på et lavt niveau.

Regeringen foretrækker, at forslagene fremsættes som forordninger frem for direktiver. Regeringen er dog opmærksom på, at dette ikke er muligt under det nuværende rammedirektiv for energimærkning og vil derfor arbejde for, at forslagene omdefinieres til forordninger, så snart et omarbejdet energimærkningsdirektiv er trådt i kraft.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er generel opbakning til at forny energimærket for vaske- og opvaskemaskiner. Medlemslandene har tidligere været delt i forhold til Kommissionens forslag til layout af energimærket. Det forventes dog at der vil være et kvalificeret flertal for Kommissionens forslag. De fleste af de lande der tidligere, ligesom Danmark, har støttet en bevarelse af den eksisterende A-G-skala med en løbende reskalering, forventes at acceptere

det nuværende forslag, idet den seneste måneds forhandlinger har vist at det manglende energimærke har blokeret for vedtagelse af Eco-designkrav for de samme produktgrupper.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg